

Årsrapport regionens tandvårdsstöd och vårdval allmän barn- och ungdomstandvård 2020

Dnr 00124-2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna uppföljning för 2020 av regionens tandvårdsstöd samt Vårdval allmän barn- och ungdomstandvård.

Sammanfattning

Covid-19 har haft stor påverkan på vården i Norrbotten under 2020, och regionens tandvårdsstöd är inte något undantag. I mitten av mars stoppades all uppsökande verksamhet, all fysisk utbildning av vårdpersonal, och all planerad vård av riskpatienter. Av de med N och F-intyg var det procentuellt sett färre som fick tandvård under 2020 än 2019. Orsaken till minskningen är att Folktandvården valde att inte kalla in riskpatienter för planerad vård under våren 2020, som en säkerhetsåtgärd kopplat till utbrottet av Covid-19. Tandvård som en del av sjukdomsbehandling (S-tandvård) har haft en liknande verksamhet som under 2019. Total kostnad för särskild tandvård var ca 24 mnkr (36,7 mnkr 2019).

Vårdvalet för barn- och ungdomstandvård omfattar 3-23 åringar i Norrbotten. Covid-19 pandemin har påverkat tandvårdsklinikernas arbete på flera sätt men barn- och ungdomstandvården har fungerat vilket resultaten för revisionsundersökningar inom utsatt intervall visar.

Ärendet

Regionen har enligt tandvårdslagen (1985:125) ansvar för avgiftsfri uppsökande verksamhet, bland dem som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, samt bland dem som har varaktigt behov av omfattande vård och omsorgsinsatser. Regionen ska även svara för nödvändig tandvård till dessa grupper. Regionen ska också tillgodose tandvård till personer som har stora svårigheter att sköta sin munhygien eller genomgå tandvårdsbehandling på grund av vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar. Regionen ska även erbjuda tandvård till dem som har behov av särskilda tandvårdsinsatser som ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid. För nödvändig tandvård, tandvård vid funktionsnedsättning och tandvård som ett led i en kortare sjukdomsbehandling gäller hälso- och sjukvårdens regelverk och patientavgifter.

Uppsökande verksamhet

Antalet munhälsobedömningar under 2020 är betydligt mindre än 2019. Orsaken är att all uppsökande verksamhet stoppades i mitten av mars. För att trots rådande pandemi fånga upp individer på särskilda boenden infördes ett digitalt alternativ till uppsök under 2020. Detta har inte genomförts i någon

större omfattning, men arbetet planerar fortsätta under 2021, om inte de fysiska uppsöken kan genomföras.

Tandvårdsstöd

Totalkostnaden för F, N och S-tandvård fördelar sig på Folktandvården ca 86 procent och privattandvården ca 13 procent. En liten del av vården utförs utanför länet. Fler kvinnor än män fick N-tandvård under året. Det kan delvis förklaras med att medellivslängden för kvinnor är högre än för män. Av de med N-intyg fick 51 procent också nödvändig tandvård under 2020. Snittkostnaden för kvinnor är något lägre än för män. Snittkostnaden har minskat från 2019 (66 procent). En orsak kan vara att planerade mer omfattande behandlingar har framflyttats som en följd av Covid-19 pandemin.

Det totala antalet personer med aktiva F-intyg var vid slutet av året 861 stycken, av dessa fick 404 kvinnor och 266 män tandvård till sjukvårdstaxa, vilket motsvarar 78 procent. Detta är en minskning med ca 10 procentenhet-er från 2019. Minskningen kan kopplas samman med att en viss andel av patienterna tillhör riskgruppen för covid-19.

År 2020 fick 429 män och 309 kvinnor i Norrbotten S-tandvård. Vilket är nästan samma antal som för 2019(434 män och 302 kvinnor). Till skillnad från N och F-tandvård var det procentuellt fler män som fick S-tandvård, både i Norrbotten och i riket totalt. Skillnaden kan tydligt kopplas till kategori S9 (allvarlig sömnapné), där andelen män är större.

Vårdval barn och ungdomstandvård

Vårdval för allmän barn- och ungdomstandvård inom region Norrbotten infördes 2015 för barn och ungdomar i enlighet med LOV. Det innebär att barn och ungdomar, 3-23 år, inom region Norrbotten har möjlighet att välja mellan de leverantörer som regionen godkänt och tecknat avtal med. Det är bara en procent av länets barn- och ungdomar som är listade hos privat tandvårdsklinik övriga finns listade hos Folktandvården. Regelverket för revisionsundersökningar ska garantera att barnet/ungdomen får den tandvård som behövs. Andelen barn och ungdomar med revisionsundersökning inom utsatt tid varierar mellan 99 och 100 procent hos de privata tandvårdsklinikerna. Folktandvårdens kliniker ligger också på 99 eller 100 procent förutom i Gällivare (81%) där kliniken har haft svårt att genomföra undersökningar inom utsatt tid.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

De olikheter i resultat gällande kvinnor och män som har uppmärksammas kan förklaras av olika medellivslängd och könsspecifika symtom. Dessa olikheter ses även i övriga regioner. För övrigt bedöms beslutet inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män.

Bilagor:

Årsrapport regionens tandvårdsstöd, samt barn och ungdomstandvård 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör

Divisionschef Folkandvård